

Yeni istiftaat (xəzəl ayı) - 25 /Sep/ 2019

Binar opsiyon

Sual 1: Binar opsiyon vasitəsilə gəlir əldə etməyin hökmü nədir?

İzah: Bir şəxs ixtisası və iş təcrübəsi əsasında birjani təhlil edir və təxmin edir ki, filan tarixdə filan valyutanın qiyməti müəyyən qədər artacaq. Əgər onun təhlili və təxmini düzgün olsa, binar opsiyonda açdığı əməliyyata yatırdığı sərmayənin 50-80 faizində gəlir əldə edəcək, əks halda isə ziyan edəcək.

Cavab: Bu şəxs əldə etdiyi gəlirin sahibi olmur.

Səhmlərin proqnozu yolu ilə gəlir əldə etmək

Sual 2: Bəzi saytlara müəyyən bir məbləğ pul qoyuruq və proqnozlaşdırırıq ki, səhmlərin qiymət göstəricisi bir və ya bir neçə dəqiqə sonra yüksələcək. Əgər bizim proqnozumuz düzgün olsa, bizə gəlir aid edilir, əks halda, ziyan edirik. Belə bir gəlir halaldır mı? (Qeyd edək ki, sövdələşmədə işlədilən pul dollar, avro və s. olur.)

Cavab: Siz həmin gəlirin sahibi olursunuz.

Dərslik diskələrini şərikli almaq

Sual 3: Bəzi müəssisələr dərslik diskələrini baha qiymətə satır. Bu diskələri almağa pulum çatmadığına görə, onları dostumla şərikli ala bilərəmmi?

Cavab: Əgər satıcı satış zamanı bu barədə sizə xüsusi bir şərt qoymayıbsa, onları şərikli almağınızın maneəsi yoxdur.

Həcc əməllərini iki nəfər üçün yerinə yetirmək

Sual 4: Bir şəxs dünyasını dəyişmiş atası tərəfindən həccə getmişdir. O, özü üçün də həcc yerinə yetirə bilirmi? Yəni həmin səfərdə həm atası, həm də özü üçün həcc yerinə yetirə bilirmi?

Cavab: Özü üçün həcc niyyəti etməsi düzgün deyildir.

“Təqsir” üçün dırnağı qısaltmaq

Sual 5: Əl barmaqlarından birinin dırnağını qısaltmaq təqsir üçün kifayət edirmi?

Cavab: Kifayət edir, amma ehtiyat-müstəhəbə görə, bundan əlavə saçlardan da bir qədər qısaltılınsın.

Müstəti qadın üçün ərin icazəsi

Sual 6: Həcc ziyarətini yerinə yetirməkdə müstəti qadın üçün ərin icazəsi lazımdır mı?

Cavab: Vacib həcci yerinə yetirmək üçün ərin icazəsi lazım deyildir.

Sual 7:

1) Əgər bir şəxs vacib həcc üçün müstəti olsa, başqa bir şəxsin tərəfindən həcc yerinə yetirə bilirmi?

2) Əgər bu şəxs həcc üçün növbəyə dayanıbsa, amma növbəsi hələ çatmayıbsa, başqa bir şəxs tərəfindən həcc yerinə yetirə bilirmi?

Cavab:

1) Yerinə yetirə bilməz.

2) Əgər istitətin şərtlərinə malik olmazsa, maneəsi yoxdur.

Qızıl bəzək əşyalarına sahib olan qadının həcc üçün müstəti olması

Sual 8: Əgər qadının qızıl bəzək əşyalarından qeyri bir malı yoxdursa, həccə getmək üçün qızillərini satmalıdır mı?

Cavab: Əgər qadının qızilləri onun şənindədirsə və onlara ehtiyacı varsa, bu qadın müstəti deyil və onları satmaq vacib deyil.

Qızılın kağız üzərində alğı-satqısı

Sual 9: Son zamanlar qızılın kağız üzərində alğı-satqısı adlı bir alğı-satqı meydana çıxıb. Belə ki, bu alğı-satqıda qızıl fiziki olaraq alınmış-verilmir və yalnız sözdə müəyyən tarix üçün alğı-satqı edilir, həmin tarixdə də yalnız alğı-satqının gəliri və ya ziyanı günün məzənnəsi ilə hesablanır. Şəriət baxımından belə bir alğı-satqı düzgündür mü?

Cavab: Belə alğı-satqı keçərli deyil və şəriət baxımından etibarsızdır.

Nikah əqdindən sonra mehriyyənin bağışlanması şərti

Sual 10: Qız elçilik zamanı elçiliyin baş tutması üçün oğlana deyir ki, mehriyyənin 110 qızıl sikkə olması ilə razılaş, amma nikah əqdi oxunduqdan sonra mən mehriyyənin hamısını sənə bağışlayacağam. Bu qız ailə qurduqdan iki il sonra talaq almaq istəyir və mehriyyəsinə hələ də bağışlamamışdır. Mehriyyəsinə bağışlamaq ona vacibdirmi?

Cavab: Əgər əqd bu şərtlə bağlanıbsa, qadın bu şərtə əməl etməlidir. Amma əgər sırf vədə olubsa, ona əməl etmək vacib deyil.

Məscidin əşyalarından məsciddən kənardə istifadə etmək

Sual 11: Məscidə vəqf olunan əşyalardan, o cümlədən qab-qacaq, səs yayımlama və səs gücləndirmə aparatlarından dünyasını dəyişənlərin yas məclislərində istifadə etməyin (istər məscidin daxilində, istər məsciddən kənardə) hökmü nədir?

Cavab: Bu, vəqfin necəliyinə bağlıdır.

Müstəhəb qurbanlıq

Sual 12:

- 1) İllər öncə həccə gedən şəxsin Qurban bayramı günündə qurban kəsməsi vacibdirmi?
- 2) Müstəhəb qurban üçün bir gözü və ya bir qulağı olmayan qoyunu kəsmək olarmı?

Cavab:

- 1) Vacib deyildir.
- 2) Maneəsi yoxdur.